

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs PS 0385

Profesija Skursteņslauķis

Kvalifikācijas līmenis 2

Nodarbinātības apraksts Skursteņslauķis ir amatnieks – individuālā darba veicējs, vai strādā uzņēmumos, kas nodarbojas ar ugunsdrošības profilaktisko darbu veikšanu, kā arī Brīvprātīgo ugunsdzēsēju biedrībās. Skursteņslauķis ir amatnieks, kurš Latvijas Amatniecības Kameras diplomēta skursteņslauķa meistara vadībā veicis profesionālu apmācību un guvis sava aroda praktiskā darba pieredzi. Skursteņslauķis veic dūmvada, ventilācijas kanālu, visa veida apkures iekārtu, kā arī mehānisko ventilācijas sistēmu tīrīšanas darbus. Izbūvē, remontē un montē visa veida dūmvadu sistēmas. Veicot darbu, brīvi rīkojas ar tiešajiem darbarīkiem un nepieciešamības gadījumā spēj izmantot arī netradicionālus darbarīkus un iekārtas. Skursteņslauķis pārziņ visa veida apkures iekārtas uzbūvi un darbību. Skursteņslauķis spēj lasīt rasējumus, projektus, pieņemot ekspluatācijā ēkās izbūvētās apkures iekārtas, dūmvadus un ventilācijas kanālus.

Veic ugunsdrošības profilaktiskās pārbaudes, pašvaldību īpašumos, valsts iestādēs, kā arī jebkāda veida privātīpašumā esošajās ēkās, sastādot apsekošanas aktus par dūmvadu un ventilācijas kanālu tehnisko stāvokli un veicot ierakstu apkures un ventilācijas ierīču tīrīšanas reģistrācijas žurnālā. Skursteņslauķis ir atbildīgs par sava darba rezultātu, kvalitāti, izsniegto aktu atbilstību objektam un ugunsdrošības noteikumu prasībām.

Pienākumi un uzdevumi

Pienākumi	Uzdevumi
1. Veikt dūmvadu un ventilācijas kanālu tīrīšanu.	1.1. Novērtēt skursteņu defektus. 1.2. Izvēlēties atbilstošus instrumentus un mehānismus.
2. Veikt apkures ierīču tīrīšanu.	2.1. Veikt centrālapkures ierīču tīrīšanu. 2.2. Veikt visa veida apkures krāšņu tīrīšanu. 2.3. Veikt malkas pavarda tīrīšanu. 2.4. Veikt sildmūra tīrīšanu. 2.5. Veikt kamīna tīrīšanu. 2.6. Izveidot jaunas tīrāmās lūkas.
3. Veikt mehāniskās ventilācijas sistēmas tīrīšanu.	3.1. Prast orientēties tehnikajā dokumentācijā. 3.2. Veikt ventilācijas gaisa vadu tīrīšanu. 3.3. Veikt gaisa filtru nomaiņu. 3.4. Veikt ventilatora tīrīšanu. 3.5. Izveidot jaunas tīrāmās lūkas.
4. Veikt apkures ierīču un dūmvadu remontu.	4.1. Izvēlēties materiālus remonta veikšanai. 4.2. Remontēt dūmvada virsjumta daļas. 4.3. Veikt dūmvada sanācijas darbus (oderēšanu). 4.4. Veikt apkures ierīču remontdarbus.
5. Veikt objekta apsekošanu un novērtēšanu.	5.1. Novērtēt objektu vizuāli. 5.2. Sastādīt apsekošanas aktus par dūmvada un ventilācijas kanālu tehnisko stāvokli. 5.3. Pēc objekta apsekošanas un tīrīšanas veikt ierakstu apkures un ventilācijas ierīču tīrīšanas reģistrācijas žurnālā.
6. Veikt objektam atbilstošu instrumentu iekārtu un palīglīdzekļu izvēli.	6.1. Izvēlēties darbarīkus, instrumentus un iekārtas atbilstoši veicamajam darbam. 6.2. Noteikt palīgaprīkojuma nepieciešamību. 6.3. Noteikt palīglīdzekļu kvalitāti. 6.4. Sagatavot palīglīdzekļus. 6.5. Sagatavot tehniskos instrumentus veicamajam darbam.
7. Ievērot saskarsmes pamatprincipus.	7.1. Ievērot individuālās higiēnas prasības darba vietā. 7.2. Ievērot savstarpējās sadarbības principus. 7.3. Lietot valsts valodu.
8. Ievērot darba drošības noteikumu izpildi strādājot augstumos.	8.1. Pārliecināties, ka konkrētais objekts atbilst drošības prasībām. 8.2. Pārliecināties, ka izmantojamiem darba drošības palīglīdzekļiem nav beidzies pārbaudes termiņš. 8.3. Izmantot katrai konkrētajai situācijai atbilstošus individuālos darba drošības palīglīdzekļus. 8.4. Izmantot individuālos aizsardzības līdzekļus. 8.5. Veikt ikgadējās medicīniskās pārbaudes. 8.6. Ievērot ugunsdrošības un elektrodrošības noteikumus.
10. Kontrolēt sniegto pakalpojumu kvalitāti.	10.1. Pārliecināties par dūmvadu un apkures ierīču funkcionālo darbību. 10.2. Sakopt savu darbavietu pēc darbu veikšanas. 10.3. Atbildēt par sava darba kvalitāti.

11. Sastādīt apsekošanas aktus par dūmvadu ventilācijas kanālu tehnisko stāvokli.	11.1. Apsekot dūmvadu vizuāli. 11.2. Pārbaudīt uz blīvumu. 11.3. Pārbaudīt kanālu šķērsriezumu. 11.4. Pārbaudīt vilkmi dūmvadā. 11.5. Pārbaudīt skursteņa virs jumta daļas stāvokli un augstumu attiecībā pret jumta kori un blakus esošiem objektiem. 11.6. Pārbaudīt skursteņa tīrāmās lūkas esamību. 11.7. Pārbaudīt izsniegto apsekošanas aktu atbilstību esošajai situācijai objektā un ugunsdrošības noteikumu prasībām. 11.8. Aizpildīt dokumentāciju.
12. Valkāt spectērpu un uzturēt to pienācīgā kārtībā.	12.1. Lietot darba spectērpu. 12.2. Lietot svētku gadījumos parādes mundieri . 12.3. Ievērot sanitāri higiēniskās normas.
13. Ievērot darba un vides aizsardzības noteikumus.	13.1. Ievērot darba drošības, ugunsdrošības un elektrodrošības instrukcijas. 13.2. Ievērot speciālos darba drošības noteikumus un rīkoties atbilstoši instrukcijām darba vietā. 13.3. Ievērot drošības tehnikas noteikumus darbam augstumā. 13.4. Izvēlēties videi draudzīgus materiālus.

Īpaši faktori, kas raksturo darba vidi

Psiholoģiskie un emocionālie faktori – orientēta saskarsme ar klientiem.
Organizatoriskie – darbs veicams pastāvīgi gan sadarbojoties ar citiem speciālistiem objektā.
Fiziskie – darbs augstumā
Ķīmiskie - darbs ar paaugstinātu putekļu (sodrēju) koncentrāciju gaisā.
Bioloģiskie – paaugstināta putekļu un mikroorganismu koncentrāciju.

Īpašas prasības uzdevumu veikšanai

Darbs augstumā.

Prasmes

Speciālās prasmes profesijā	Kopējās prasmes nozarē	Vispārējās prasmes / spējas
Prast tīrīt dūmvadus un ventilācijas kanālus. Prast tīrīt apkures ierīces. Prast tīrīt mehānisko ventilācijas sistēmu gaisa vadus. Veicot tīrīšanas darbus prast izmantot konkrētam darbam nepieciešamos rokas instrumentus. Prast rīkoties ar speciālajām tīrīšanas iekārtām un mērierīcēm. Prast izbūvēt jaunus dūmvadus. Veikt apkures ierīču un dūmvadu remontdarbus.	Ievērot darba drošības, ugunsdrošības un vides aizsardzības noteikumus. Lasīt skices, rasējumus un projektus.	Komunicēšanās spējas Spēja strādāt individuāli un komandā Izmantot progresīvas tehnoloģijas, metodes un iekārtas Spēja pašizglītoties

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	priekšstats	izpratne	lietošana
Jāzin ugunsdrošības normatīvie akti, noteikumi, normas un prasības, kas nosaka apkures ierīču un dūmvadu izbūves lietošanas un tīrīšanas kārtību.			X
Kurināmā veidi, ķīmiskais sastāvs un degšanas process.		X	
Dūmvadu veidi un sastāvdaļas.			X
Dūmvada vilkme.			X
Principi, kas ierosina vilkmes rašanos un to kavē.			X
Krāšņu sastāvdaļas un veidi.		X	
Virtuves pavarda uzbūve.		X	

Cietā un šķidrā kurināmā centrālapkures katlu tipi.		X	
Gāzes apkures ierīces.		X	
Gāzes iekārtas un to klasifikācija.			X
Gāzes iekārtu uzstādīšanas noteikumi. Gāzes iekārtām izmantojamo dūmvadu uzbūve un ekspluatācija.			X
Dažādas uzbūves dūmvadu pielietojums atbilstoši apkures ierīcei.			X
Jāzin būvniecībā pielietojamie materiāli un to pielietošana.		X	
Veicot apkures ierīču un ventilācijas sistēmu tīrīšanas darbus, jāzin tīrīšanas darbu kārtība un noteikumi.			X
Laika un resursu plānošana			X
Apkalpojamo objektu uzskaitē un konstatējamo pārkāpumu arhivēšana.			X
Vilkmes aprēķināšana un mērīšana dūmvadā.			X
Kondensāta rašanās dūmvados			X
Dūmvadu izvietojums virs jumta un blakus esošajiem objektiem			X
Latvijas būvnormatīvu noteikumu ievērošana		X	
Dūmkanālu blīvuma noteikšana			X
Krāšņu sastāvdaļas un veidi		X	
Virtuves pavarda uzbūve		X	
Darba aizsardzība un vides aizsardzība			X
Valsts valoda			X
Darba tiesības		X	

Skursteņslauķa profesijas standarta izstrādes darba grupa:

Guntis Brakmanis	SIA "Skursteņmeistars" direktors
Māris Bambis	SIA "VP Skursteņslauķis" direktors
Varis Vilcāns	Latvijas skursteņslaucītāju amata brālības prezidents- skursteņslaucītāju amatu meistars
Valdis Kampāns	Skursteņslaucītāju amatu meistars

Skursteņslauķa profesijas standarta eksperti:

Latvijas Amatniecības kamera
Latvijas Ugunsdrošības un glābšanas dienests
Valsts darba inspekcija